

Mofety v přírodní rezervaci Sirňák. Foto Stanislav Wieser.

Mofety

Přemysl Tájek

Blublání, syčení, zápach sirovodíku. Mokřady s kalužemi či jezírky s jakoby vařící se vodou, která je ovšem pouze povrchová, a tedy studená. V jejich okolí leží mrtvá těla brouků, drobných hlodavců, ptáků a občas i plazů zadušených přízemní vrstvou vyvěrajícího oxidu uhličitého. To jsou mofety. Zvláštní zvukomalebné slovo připomínající syčení plynů, zároveň jsou z něj ale jasně „cítit“ i cizokrajné kořeny.

Přírodní úkazy podobného typu byly lidem dobře známy už ve starověku, jedním z nejznámějších takových míst je území zvané Mefite nacházející se v jižní Itálii. Svě jméno dostalo po Mefitis, bohyni podzemních zdrojů. Již tehdy bylo lidem zřejmé, že podobné úkazy souvisejí se skrytými silami nacházejícími se hluboko pod zemským povrchem. Podobně jako souvisí vznik italských mofet se vznikem tavných impozantních sopek, souvisí i původ mofet ve Slavkovském lese se sopečnou aktivitou, jež dala vznik zdejším třetihorním vulkánům. Výstupní cesty plynů tvoří pukliny v podložních horninách vzniklé oživením starších zlomů v zemské kůře a vytvořením

nových výstupních cest vzniklých během formování dnes již dávno vyhaslých sopek.

S mofetami se ve Slavkovském lese můžeme setkat na pěti místech. Ty nejznámější jsou v přírodní rezervaci Smradoch, zpřístupněné dřevěným chodníkem již v roce 1976. Podobně rozsáhlé, veřejnosti ale naopak téměř neznámé, mofetové pole se nachází v přírodní památce Sirňák. Návštěva tohoto místa je zajímavým zážitkem zejména za silných mrazů, kdy se v jezírcích z našlehané vodní pěny vytvářejí žlutobílé ledové trychtýře. Málo známé mofety jsou také u rybníka Kyselka nedaleko Nové Vsi a v přírodní rezervaci Mokřady pod Vlčkem. Odlišný ráz mají mofety v přírodní památce Milhostovské mofety, kde se prohlubně s unikajícím plynem nacházejí v olšině. Kvůli narůstající mocnosti půdy vznikající rozkladem listového opadu jsou zde mofety hlubší a musejí být od spadlých větví a listů občas čištěny, jinak by zanikly. S probublávající vodou se tu setkáme jen ve vlhčích obdobích roku, po většinu léta se v zemních trychtýřích lemovaných bílými sirnými sraženinami ozývá jen syčení. ■